

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

19 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte: Timofti Vladimir,

Judecătorii: Toma Nadejda și Boico Victor,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Cebotari Vitali, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Cahul din 12 februarie 2018 și deciziei Colegiului judiciar al Curtii de Apel Cahul din 12 aprilie 2018, în cauza penală în privința lui

Inje Gheorghii xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 23.06.2017 – 12.02.2018;

Instanța de apel: 06.03.2018 – 12.04.2018;

Instanța de recurs: 07.06.2018 – 19.09.2018.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Cahul, sediul Central din 12 februarie 2018, în temeiul prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Inje Gheorghii a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, la pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 488 (patru sute optzeci și opt) unități convenționale, echivalentul a 24400 (douăzeci și patru mii patru sute) lei.

A fost respinsă solicitarea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 4200 (patru mii două sute) lei, ca fiind neîntemeiată.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Inje Gheorghii, având scopul deținerii și folosirii unor documente oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, acționând de comun acord cu alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, cu scopul conducerii unității de transport a confecționat pe numele său permisul de conducere a mijloacelor de transport cu categorii admise „A”, „A1”, „B”, „B1”, „C”, „C1”, „D”, „D1”, „BE”, „CE”, „C1E”, „DE”, „D1E”, „M”, eliberat de autoritățile Federației Ruse, or. Sankt Petersburg cu nr. 7827512739, la 12 noiembrie 2015 pe numele său.

În continuarea acțiunilor sale criminale, cu scopul traversării frontierei de stat a Republicii Moldova, fiind la volanul autocamionului model „DAF-FTXF 105.460” cu n/î xxxxx, la 25 februarie 2017, aproximativ la ora 04:00 la punctul

de trecere a frontierei „Giurgiulești-Galați”, mun. Cahul, a prezentat permisul de conducere perfectat pe numele său falsificat, fapt care a fost descoperit de către colaboratorii poliției de frontieră.

Conform raportului de expertiză nr. 175/176 din 12 aprilie 2017, s-a constatat că, blancheta permisului de conducere cu numărul 7827512739, eliberat la 12 noiembrie 2015 pe numele Inje Gheorghii xxxxx, născut la xxxxx, de către „GIBDD 7814”, este confecționat din hârtie sintetică, laminată pe ambele fețe cu laminat securizat cu elemente optic valabile, cu folosirea imprimantei jet color, blancheta permisului dat de conducere, fiind confecționată nu la întreprinderea poligrafică specializată în confecționarea blanchetelor de documente. Imaginea fotografică imprimată din permisul de conducere cu nr. 7827512739, eliberat la 12 noiembrie 2015 pe numele Inje Gheorghii xxxxx, născut la xxxxx, de către „GIBDD 7814” și imaginea din Extrasul din Registrul de Stat al Populației pe numele lui Inje Gheorghii xxxxx reprezintă una și aceeași persoană.

Acțiunile inculpatului Inje Gheorghii au fost încadrate în baza art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, deținerea, folosirea documentelor oficiale care acordă drepturi sau eliberează de obligații, săvârșite referitor la un document de importanță deosebită, de două sau mai multe persoane.

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei și respingerii solicitării de încasare a cheltuielilor de judecată de la inculpat cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului Inje Gheorghii să-i fie aplicată pedeapsa în baza art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, sub formă de amendă în mărime de 700 unități convenționale, echivalentul a 35000 lei și încasarea în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 4200 lei.

În motivarea apelului a indicat că, în cazul aplicării prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, limita minimă a pedepsei se va aprecia conform art. 64 alin. (3) Cod penal, adică 500 unități convenționale, chiar dacă la reducerea cu 1/4 a limitei minime se obține o valoare sub limita generală.

De asemenea a invocat acuzatorul de stat că, neîntemeiat instanța de judecată a respins solicitarea cu privire la încasarea de la inculpat în beneficiul statului cheltuielile de judecată suportate în cadrul urmăririi penale, în legătură cu efectuarea expertizei nr. 175/176 din 12 aprilie 2017, care constituie suma de 4200 lei și care raportate la prevederile art. 227 Cod de procedură penală, se încadrează în noțiunea de cheltuieli judiciare.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 12 aprilie 2018 a fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința în latura penală, în partea stabilirii pedepsei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Inje Gheorghii, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, echivalentul a 25000 (douăzeci și cinci mii) lei.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. Pentru argumentarea soluției pronunțate, instanța de apel a reținut că, prima instanță a ținut cont de principiile de individualizare a pedepsei penale reglementate în art. 7, 75 Cod penal, însă eronat a stabilit pedeapsa în baza prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, sub formă de amendă în mărime de 448 unități convenționale, fără a ține cont de prevederile art. 64 alin. (3) Cod penal.

Or, raportând dispoziția art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, la sancțiunea stabilită în art. 361 alin. (2) Cod penal, instanța de apel a constatat că noile limite de care urmează să se țină cont la stabilirea pedepsei cu amendă este de la 412,5 până la 712,5 unități convenționale, însă având în vedere prevederile art. 64 alin. (3) Cod penal, limita minimă generală stabilită pentru persoanele fizice este de 500 unități convenționale, care nu poate fi redusă.

4.2. Cu referire la solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpatului a sumei de 4200 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare, instanța de apel a menționat că raportul de expertiză tehnico-criminalistică a documentelor nr. 175/176 din 12 aprilie 2017, a fost ordonat de către organul de urmărire penală pentru constatarea dacă permisul de conducere cu nr. 7827512739 eliberat la 12 noiembrie 2015 pe numele lui Inje Gheorghii este confecționat la instituția specializată, în ce condiții și metoda de confecționare și dacă poza aplicată, persoanei indicate în blancheta permisului de conducere și poza aplicată persoanei în Extrasul din Registrul de stat al populației reprezintă una și aceeași persoană, acestea fiind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării.

Astfel, cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate, prin numirea expertizei judiciare, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate din sumele alocate de la bugetul statutului potrivit art. 227 alin. (1), alin. (2) pct. 5), alin. (3) Cod de procedură penală.

5. Procurorul, în termenul prevăzut de lege, invocând temeiul pentru recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, contestă hotărârile judecătorești cu recurs ordinar, solicitând casarea acestora în partea soluționării cerinței privind încasarea cheltuielilor judiciare cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care din contul lui Inje Gheorghii să fie dispusă încasarea în beneficiul statului a sumei de 4200 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

Cu referire la prevederile art. 227 alin. (1), alin. (2) pct. 5) 229 alin. (1) Cod de procedură penală, menționează că pe prim plan sarcina suportării cheltuielilor în legătură cu săvârșirea infracțiunii este pusă pe seama condamnatului. Și doar dacă condamnatul nu este în stare să le achite din diferite motive, invaliditate, incapacitatea juridică etc., cheltuielile sunt trecute în contul statului.

Remarcă, că instanța de apel, odată ce a dispus respingerea cererii procurorului privind încasarea din contul inculpatului a sumei de 4200 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare, nu a dispus trecerea acestora în contul statului, astfel,

nefiind emisă o dispoziție referitoare la repartizarea cheltuielilor judiciare, așa cum cer prevederile art. 397 pct. 5), art. 416 Cod de procedură penală.

6. Verificând argumentele recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul reține că recurentul invocă ca temei pentru recurs pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În esență, recurentul critică decizia instanței de apel dintr-un singur considerent, și anume că, în viziunea sa, instanța de apel greșit a menținut sentința primei instanțe prin care a fost respinsă solicitarea procurorului cu privire la încasarea în beneficiul statului din contul inculpatului a sumei de 4200 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

Cu referire la aceste argumente ale recurentului Colegiul penal conchide, că instanța de apel, judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, ajungând corect la concluzia de a menține soluția primei instanțe cu privire la respingerea cerinței procurorului referitor la încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 4200 lei, suportate pentru efectuarea expertizei tehnico-criminalistice a documentelor.

Astfel, art. 227 alin. (2) Cod de procedură penală stipulează, că cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a

expertizei sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

Totodată, alin. (3) al aceleiași norme prevede, că cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Potrivit art. 228 Cod de procedură penală (1) În modul prevăzut de legea procesuală penală, din sumele alocate de stat vor fi compensate următoarele cheltuieli judiciare suportate de către martori, partea vătămată, partea civilă, asistenții procedurali, interpreți, traducători, experți, specialiști, reprezentanții legali ai părții vătămate, ai părții civile:

- 1) cheltuielile făcute în legătură cu prezentarea la citare în organul de urmărire penală și în instanță;
- 2) cheltuielile de cazare;
- 3) salariul mediu pentru toată perioada de participare în procesul penal;
- 4) cheltuielile de reparare, restabilire a obiectelor care au fost deteriorate în urma utilizării lor în cadrul acțiunilor procesuale la cererea organului de urmărire penală sau a instanței.

(2) Organele, întreprinderile, instituțiile și organizațiile de stat sunt obligate să păstreze salariul mediu pentru toată perioada de timp în care partea vătămată, reprezentantul ei legal, asistentul procedural, interpretul, traducătorul, specialistul, expertul, martorul au participat în procesul penal la citarea organului de urmărire penală sau a instanței. (3) Expertului și specialistului li se recuperează, de asemenea, costul materialelor care le aparțin și care au fost utilizate pentru executarea însărcinării respective. (4) Expertul, specialistul, interpretul, traducătorul au dreptul la recompensă pentru executarea obligațiilor, afară de cazurile când le-au executat în cadrul unei însărcinări de serviciu.

(5) Cheltuielile suportate de persoanele menționate la alin.(1) vor fi recuperate la cererea acestora în baza unei hotărâri a organului de urmărire penală sau a instanței în mărimea stabilită de legislația în vigoare.

Având în vedere prevederile legale citate, Colegiul penal conchide, că instanța de apel corect a reținut, că prin ordonanța ofițerului de urmărire penală din 24 martie 2017 a fost dispusă efectuarea expertizei tehnico-criminalistice a permisului de conducere nr. 7827512739, în vederea stabilirii dacă acesta este confecționat în instituția specializată, dacă nu, în ce condiții și metoda de confecționare; dacă sunt prezente careva modificări inițiale ale inscripțiilor în blancheta dată și dacă poza aplicată persoanei indicate în blancheta permisului de conducere și poza aplicată persoanei indicate în Extrasul din Registrul de Stat al Populației nr. 561139930, pe numele Inje Gheorghi xxxxx, a.n. xxxxx, reprezintă una și aceeași persoană (f.d. 33-34).

Astfel, aceste cheltuieli sunt puse pe seama statului prin intermediul organelor de resort care pornesc urmărirea penală și se compun din cheltuieli evidente și necesare în vederea constatării faptei infracționale, însă nu constituie cheltuieli suplimentare suportate de către organul de urmărire penală sau de către instanță, în legătură cu efectuarea urmăririi penale sau judecarea cauzei.

Așadar, Colegiul penal atestă, că instanța de apel întemeiat a reținut, că aceste cheltuielile sunt suportate de către organul de urmărire penală, care și are atribuția de a administra probele în vederea probării/combaterii acuzației aduse, însă aceste cheltuieli nu sunt de natura de a pune pe seama statului costuri suplimentare, sau exagerate, iar cheltuielile pentru efectuarea expertizei întru stabilirea autenticității documentului, sunt evidente și necesare pentru a demonstra existența/lipsa bănuielii rezonabile privind săvârșirea infracțiunii.

Colegiul penal de asemenea menționează, că la examinarea cauzei de către instanța de apel au fost respectate prevederile legale prescrise de art. art. 414-419 Cod de procedură penală, iar eroarea de drept invocată de către recurent prevăzută la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu a fost constatată la examinarea recursului, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În corespundere cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Cebotari Vitali, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 12 aprilie 2018, în cauza penală în privința lui ***Inje Gheorghe xxxxx***, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la ***19 octombrie 2018***.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor